

Hướng dẫn **giải VBT Ngữ Văn 8 tập 2 bài Câu nghi vấn (tiếp theo)** ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và hỗ trợ các em ôn luyện thêm kiến thức.

Dưới đây là cách giải bài Câu nghi vấn (tiếp theo) trong Vở bài tập Ngữ Văn 8 tập 2 mà chúng tôi đã chọn lọc và tổng hợp giúp các em học sinh có nguồn tham khảo tốt nhất.

Giải câu 1 trang 20 VBT Ngữ Văn 8 tập 2

Xác định câu nghi vấn trong các đoạn sau. Những câu nghi vấn đó được dùng làm gì?

a) *Hỡi ơi Lão Hạc! Thì ra đến lúc cùng, lão cũng có thể làm liều như ai hết... Một người như thế ấy! ... Một người đã khóc vì trót lừa một con chó! ... Một người nhin ăn để tiền lại làm ma, bởi không muốn liên lụy đến hàng xóm, láng giềng... Con người đáng kính ấy bây giờ cũng theo gót Binh Tư để có ăn ư? Cuộc đời quả thật cứ mỗi ngày một thêm đáng buồn...*

(Nam Cao, *Lão Hạc*)

b)

*Nào đâu những đêm vàng bên bờ suối
Ta say mồi đứng uống ánh trăng tan?
Đâu những ngày mưa chuyển bốn phương ngàn
Ta lặng ngắm giang san ta đổi mới?
Đâu những bình minh cây xanh nắng gội,
Tiếng chim ca giấc ngủ ta tưng bừng?
Đâu những chiều lênh láng máu sau rừng
Ta đợi chết mảnh mặt trời gay gắt,
Để ta chiếm lấy riêng phần bí mật?
- Than ôi! Thời oanh liệt nay còn đâu?*

(Thế Lữ, *Nhớ rừng*)

c) *Mỗi chiếc lá rụng là một cái biểu hiện cho một cảnh biệt li. Vậy thì sự biệt li không chỉ có một nghĩa buồn rầu, khổ sở. Sao ta không ngắm sự biệt li theo tâm hồn một chiếc lá nhẹ nhàng rơi?*

(Khái Hưng, *Lá rụng*)

d) *Vâng, thử tưởng tượng một quả bong bóng không bao giờ vỡ, không thể bay mất, nó cứ còn mãi như một vật lì lợm... Ôi, nếu thế thì còn đâu là quả bóng bay?*

(Hoàng Phủ Ngọc Tường, *Người ham chơi*)

Lời giải chi tiết:

- Các câu nghi vấn và tác dụng:

a) Con người đáng kính ấy bây giờ cũng theo gót Binh Tư để có ăn ư?

⇒ Bộc lộ tình cảm, cảm xúc (đau khổ, buồn bã).

b) Các câu trong khổ thơ đều là câu nghi vấn (trừ thán từ: *Than ôi!*)

⇒ Mang ý phủ định; bộc lộ tình cảm, cảm xúc.

c) Sao ta không ngắm sự biệt li theo tâm hồn một chiếc lá nhẹ nhàng rơi?

⇒ Mang ý cầu khiến; bộc lộ tình cảm, cảm xúc.

d) Ôi, nếu thế thì còn đâu là quả bóng bay?

⇒ Mang ý phủ định; bộc lộ tình cảm, cảm xúc.

Giải câu 2 trang 21 vở bài tập Ngữ Văn 8 tập 2

Xét những đoạn trích sau và trả lời câu hỏi.

a) - Sao cụ lo xa thế? Cụ còn khoẻ lắm, chưa chết đâu mà sợ! Cụ cứ để tiền ấy mà ăn, lúc chết hãy hay! Tội gì bây giờ nhịn đói mà tiền để lại?

- Không, ông giáo ạ! Ăn mãi hết đi thì đến lúc chết lấy gì mà lo liệu?

(Nam Cao, *Lão Hạc*)

b) Nghe con giục, bà mẹ đến hỏi phú ông. Phú ông ngần ngại. Cả đàn bò giao cho thằng bé không ra người, không ra ngợm ấy, chẵn dất làm sao?

(Sọ Dừa)

c) Dưới gốc tre, tua tủa những mầm măng. Măng trời lên nhọn hoắt như một mũi gai khổng lồ xuyên qua đất lữ mà trỗi dậy, bẹ măng bọc kín thân cây non, ủ kỹ như áo mẹ trùm lần trong ngoài cho đứa con non nớt. Ai dám bảo thảo mộc tự nhiên không có tình mẫu tử?

(Ngô Văn Phú, *Lũ làng*)

d) Vua sai lính điếu em bé vào, phán hỏi:

- Thằng bé kia, mày có việc gì? Sao lại đến đây mà khóc?

(Em bé thông minh)

- Trong những đoạn văn trên, câu nào là câu nghi vấn? Đặc điểm hình thức nào cho biết đó là câu nghi vấn?

Lời giải chi tiết:

- Các câu nghi vấn:

a) “Sao cụ lo xa thế?”; “Tội gì bây giờ nhịn đói mà tiền để lại?”; “Ăn mãi hết đi thì đến lúc chết lấy gì mà lo liệu?”

b) Cả đàn bò giao cho thằng bé không ra người, không ra ngợm ấy, chẵn dất làm sao?

c) *Ai dám bảo thảo mộc tự nhiên không có tình mẫu tử?*

d) *"Thằng bé kia, mày có việc gì?" ; "Sao lại đến đây mà khóc?"*

+ Đặc điểm hình thức đề nhận dạng các câu trên là câu nghi vấn là: ở các từ nghi vấn (các từ in đậm) và ở dấu chấm hỏi khi kết thúc mỗi câu.

- Những câu nghi vấn này dùng để:

+ (a): cả ba câu đều diễn đạt ý phủ định.

+ (b): thể hiện sự băn khoăn, ngần ngại.

+ (c): mang ý khẳng định.

+ (d): cả hai câu đều dùng để hỏi.

- Các câu nghi vấn ở mục (a), (b), (c) đều có thể được thay thế bằng những câu khác tương đương mà không phải nghi vấn. Các câu tương đương theo thứ tự lần lượt là:

+ (a): *"Cụ không phải lo xa quá thế."*; *"Không nên nhịn đói mà để tiền lại."*; *"Ăn hết thì đến lúc chết không có tiền để mà lo liệu."*

+ (b): *"Không biết chắc là thằng bé có thể chăn dắt được đàn bò không."*

+ (c): *"Thảo mộc tự nhiên có tình mẫu tử"*.

Giải câu 3 trang 22 VBT Ngữ Văn lớp 8 tập 2

Trong giao tiếp, nhiều khi những câu nghi vấn như "Anh ăn cơm chưa?", "Cậu đọc sách đấy à?", "Em đi đâu đấy?" không nhằm để hỏi. Vậy trong những trường hợp đó, câu nghi vấn dùng để làm gì? Mối quan hệ giữa người nói và người nghe ở đây như thế nào?

Lời giải chi tiết:

Trong nhiều trường hợp giao tiếp, các câu như: *Anh ăn cơm chưa? Cậu đọc sách đấy à?,...* thường dùng để chào. Trong trường hợp này, người nghe không nhất thiết phải trả lời vào nội dung câu hỏi, mà có thể trả lời bằng một câu chào khác. Quan hệ giữa người nói và người nghe thường là quen biết hoặc thân mật.

Giải câu 4 trang 22 vở bài tập Văn lớp 8 tập 2

Hãy nêu 5 tình huống giao tiếp cần dùng câu nghi vấn mà không nhằm mục đích để hỏi và cho 5 ví dụ minh họa.

Lời giải chi tiết:

- Năm tình huống giao tiếp cần dùng câu nghi vấn mà không nhằm mục đích để hỏi:

Khẳng định, đe dọa, bộc lộ cảm xúc, cầu khiến

- Ví dụ minh họa:

+ Mày muốn ăn đòn hả?

- + Trời ơi! Sao cuộc đời bất công với tôi thế?
- + Bạn có thể đừng hút thuốc nữa được không?
- + Sao tôi không làm được việc đây chứ?
- + Tôi đã làm gì nên tội?

Giải câu 5 trang 23 VBT Văn lớp 8 tập 2

Cho câu nghi vấn: “Sao không bảo nó đến?”. Thử đảo trật tự các từ trong câu này để tạo ra những câu nghi vấn khác nhau.

Lời giải chi tiết:

Câu nghi vấn cho trước: “Sao không bảo nó đến?”

Những câu nghi vấn khác được tạo ra sau khi đảo trật tự các từ trong câu:

- Sao nó bảo không đến?
- Nó đến sao không bảo?
- Sao bảo nó không đến?